

Buletin CDA nr. 11

UVT

CDA

Evaluablea Activității de Predare de către Studenti

În acest număr:

01. Ce este ECDS?
02. De ce sunt ECDS valoroase?
03. Percepția studenților UVT asupra procesului de ECDS
04. Campanie de promovare a ECDS în UVT
05. Schimbări în chestionarul ECDS utilizat în UVT
06. Cum se accesează și analizează rapoartele ECDS din UVT?

În acest număr al Buletinului Centrului de Dezvoltare Academică (BCDA) sunt prezentate diferite aspecte ce țin de procesul de evaluare a cadrelor didactice de către studenți (ECDS). De exemplu, aspecte care susțin importanța acestui proces și modul în care se desfășoară, dar și informații despre campania de promovare a procesului ECDS în universitatea noastră și pașii care trebuie urmați pentru accesarea rapoartelor de evaluare. De asemenea, anunțăm publicarea unui nou studiu CDA (Iancu și colaboratorii, 2024) care prezintă validarea în context național a instrumentului SEEQ (*Student Evaluation of Educational Quality*), un important instrument utilizat în cercetarea educațională pentru a colecta datele evaluării activității de predare de către studenți.

@

Student Evaluation of Teaching: The analysis of measurement invariance across online and paper-based administration procedures of the Romanian version of Marsh's Student Evaluations of Educational Quality scale

Articol CDA în [Studies in Educational Evaluation](#) (FI=3,1, Q1)

<https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2024.101340>

01

Ce este ECDS?

Evaluarea cadrelor didactice de către studenți (ECDS) este o procedură utilizată la scară largă în spațiul învățământului superior, reprezentând o sursă comună de informații folosite atât în scop formativ pentru a oferi feedback cadrelor didactice cu privire la activitatea lor de predare, cât și în scop sumativ pentru a revizui performanța profesorilor (Bassett și colab., 2017). Conform lui Spooren (2013), aceste evaluări urmăresc trei obiective majore, respectiv: a) îmbunătățirea calității predării, b) furnizarea de informații pentru luarea unor decizii referitoare la personal și c) oferirea de dovezi pentru a crește responsabilitatea instituțională (de exemplu, completarea procedurilor pentru asigurarea calității predării).

Cadrelle didactice ar putea interpreta rezultatele ECDS într-un mod pozitiv pentru că acestea le permit să își îmbunătățească calitatea predării, oferindu-le o perspectivă asupra punctelor forte și slăbiciunilor practicii lor de predare, bazată pe opinii ale studenților (Spooren, 2013). Cu toate acestea, părerile cu privire la eficiența ECDS sunt împărțite. Pe de o parte, avem autori precum Boring, Ottoboni și Stark (2016) care susțin că ECDS nu măsoară eficiența profesorilor în predare, deoarece obiectivitatea acestor evaluări poate fi pusă sub semnul întrebării, studenții putând fi influențați de variabile precum: genul, vârsta sau chiar apartenența rasială a profesorilor. Pe de altă parte, autori precum Spooren și colab. (2013) aduc dovezi privind faptul că predarea eficientă nu este influențată de gen, de apartenența rasială a profesorului sau de disciplina pe care acesta o predă. În general, există un nivel mare de încredere în validitatea instrumentelor de ECDS atunci când acestea sunt dezvoltate și validate corespunzător prin utilizarea standardelor de elaborare de teste (Marsh, 2007, Richardson, 2005, Spooren et al., 2013).

De ce sunt valoroase ECDS?

ECDS pot furniza informații valoroase pentru a oferi **feedback cadrelor didactice** și, în acest sens, constituie elemente importante pentru evaluarea formativă a procesului didactic și **dezvoltarea de programe de consiliere și/sau training didactic**. Justificarea utilizării ECDS în evaluarea personalului didactic poate fi făcută dintr-o *dublă perspectivă*.

Într-o *primă perspectivă* – mai degrabă managerială decât pedagogică, ECDS sunt necesare pentru **asigurarea calității interne și a managementului performanței didactice** în universități (Blackmore, 2009; Olivares, 2003) în relație cu satisfacția beneficiarilor procesului de învățământ universitar, adică a studenților. Din acest punct de vedere, performanța profesorilor și calitatea predării sunt definite de măsura în care acestea îndeplinesc așteptările studenților. Abordarea ECDS doar ca **procedură de identificare a gradului de satisfacție a studenților** este deseori contestată de către cadrele didactice universitare pe motiv că satisfacția studenților este mai degrabă legată de aspecte colaterale unui proces didactic calitativ, precum carisma profesorului, gradul de indulgență al acestuia sau nivelul scăzut de dificultate al disciplinei predate.

Cea de-a *doua perspectivă* care justifică utilizarea ECDS pentru asigurarea calității procesului de învățământ universitar are **fundament pedagogic consistent**. Astfel, ECDS sunt necesare pentru că pot **identifica în mod obiectiv tehnicile pedagogice** pe care cadrul didactic le utilizează în procesul didactic și maniera în care acesta le pune în practică pentru a stimula activitatea de învățare a studenților. În această perspectivă, instrumentele ECDS nu se concentrează pe identificarea gradului de satisfacție al studenților, ci pe a observa măsura în **care aceștia sunt de acord cu utilizarea unei anumite tehnici de predare sau comportamente didactice dezirabile** în cadrul activităților instructiv-educative universitare de către profesorii lor. Comportamentele didactice vizate sunt considerate dezirabile pentru că studiile în domeniul educației universitare le asociază cu rezultatele pozitive ale procesului didactic universitar (Schneider și Preckel, 2017).

De exemplu, Schneider și Preckel (2017) identifică, pe baza analizei a 3330 de mărimi ale efectului colectate din studii incluse în 38 de meta-analize, 105 factori asociați cu reușita academică. Dintre aceștia marea majoritate sunt în fapt **metode de instruire sau comportamente didactice** dezirabile. Totodată, instrumente ECDS care abordează procesul din această perspectivă pedagogică sunt dezvoltate și validate pe baza standardelor de elaborare de teste propuse de Asociația Psihologilor Americani (APA) și/sau Asociația Americană de Cercetare Educațională (AERA).

În concluzie, ECDS sunt **importante pentru asigurarea calității procesului de învățământ universitar** pentru că pot surprinde două aspecte complementare și esențiale pentru stimularea interesului pentru studiu al studenților și asigurarea unor premise consistente pentru rezultate academice bune: **a) satisfacția studenților în urma participării la activitățile didactice și b) utilizarea de către profesori a unor comportamente didactice dezirabile, a căror legătură cu rezultatele academice ale studenților este susținută de dovezi științifice**. La nivelul Universității de Vest din Timișoara, rezultatele ECDS sunt colectate în prezent printr-un instrument care urmărește preponderent identificarea unor comportamente didactice dezirabile selectate din lista propusă de Schneider și Preckel (2017) și corelate cu modelul reflexiv – colaborativ de instruire asumat ca teaching - learning brand.

Procedurile curente propun utilizarea rezultatelor ECDS în universitatea noastră, în mai multe contexte:

- a) pentru a oferi feedback cadrelor didactice,
- b) pentru dezvoltarea și ofertarea către comunitatea academică de workshopuri de formare pedagogică prin CDA,
- c) pentru a informa directorii de departament,
- d) pentru evaluarea anuală a performanțelor academice ale titularilor UVT (UVT, 2021)
- e) ca unul din reperatele posibile de considerat în acordarea premiului UVT *Dorel Ungureanu pentru Educație modernă și centrată pe student*.

03 Campania de promovare ECDS

Răspunsurile fluctuante ale studenților și numărul tot mai scăzut al completărilor instrumentului ECDS de la nivelul UVT au dus la studierea și implementarea unor modalități de promovare a procesului de evaluare a cadrelor didactice universitare de către studenți. Astfel, în anul universitar 2023-2024, s-a derulat o campanie de promovare în rândul studenților a procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți. Aceasta s-a realizat prin intermediul unor întâlniri online, pe platforma Google Meet, cu studenți din fiecare facultate, dar și cu studenți reprezentanți din

OSUT și studenții din programul Peer to Peer Tutoring. Întâlnirile au fost susținute de reprezentanți ai CDA și ai Departamentului pentru Managementul Calității (DMC). Studenții au fost încurajați să participe la aceste întâlniri și să completeze ECDS, având ocazia de a câștiga unul dintre cele 15 pachete cu premii pregătite pentru ei: 8 premii care constau într-un abonament la edițiile 2024 ale festivalurilor Codru Festival (5 abonamente) sau Flight Festival (3 abonamente) + un tricou cu logo-ul UVT/Univibes; 7 premii care constau într-un ghiozdan, o baterie externă și un tricou cu logo-ul UVT/Univibes.

În cadrul acestor întâlniri, au fost adresate întrebările și nesiguranțele studenților cu privire la procesul ECDS. **Asigurarea anonimatului a reprezentat cea mai mare neîncredere în rândul studenților și un factor determinant în ceea ce privește numărul de respondenți (Dommeyer și colab., 2002).** Studenții pot fi mai reticenți atunci când completează evaluarea și pot ezita să dea un feedback real când consideră că ceea ce spun în cadrul evaluărilor ar putea să le afecteze negativ notele (Aitken, 2013). O altă problemă majoră a studenților a fost aceea a completării chestionarelor în timpul lor liber. O posibilă soluție pentru a crește numărul de respondenți, evidențiată de Chapman și Joines (2017), ar putea fi completarea chestionarului într-un timp și spațiu dedicat. **În acest sens, s-a desprins ideea ca profesorii UVT să exprime interesul față de procesul de ECDS și, totodată, să aloce în cadrul ultimului curs/seminar din semestru un interval de 10 minute pentru completarea chestionarului.**

04

Schimbări în chestionarul de evaluare

În anii anteriori, chestionarul de evaluare a cadrelor didactice a fost completat de către un număr foarte redus de studenți, considerându-se astfel necesară explorarea motivelor pe care studenții le iau în considerare atunci când aleg să completeze sau să nu completeze ECDS, precum și percepția studenților referitoare la procesul ECDS. În acest sens, **a fost conceput și aplicat chestionarul *Percepția studenților UVT asupra procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți (P_UVT_ECDS)***. Instrumentul a fost fundamentat pe datele mai multor studii din literatura de specialitate (ex., Aitken, 2013; Bassett și colab., 2017; Hejase și colab., 2013; Kite și colab., 2015). P_UVT_ECDS măsoară comportamentul auto-raportat privind frecvența de completare, profunzimea și seriozitatea cu care studenții completează chestionarul de evaluare a cadrelor didactice.

Chestionarul UVT de ECDS propus în ultima perioadă studenților universității viza atât evaluarea activității didactice de către studenți, cât și auto-evaluarea cu privire la modul de abordare a învățării, pentru fiecare disciplină în parte, având rolul de a crea o imagine cât mai reală a impactului activității de predare a profesorului asupra învățării studenților. Luând în considerare feedback-ul primit în anul anterior prin intermediul chestionarului P_UVT_ECDS, s-au realizat modificări în ceea ce privește formularul. Astfel, secțiunea care presupunea auto-evaluarea modului de abordare a învățării pentru fiecare disciplină în parte a fost eliminată, numărul de itemi din chestionar a fost redus și unii itemi au fost reformulați. **În prezent, chestionarul include un număr total de 13 întrebări, dintre care 3 sunt întrebări cu răspuns deschis. Completarea itemilor cu răspunsuri închis nu durează mai multe de 8 minute. La aceste 8 minute se pot adăuga maximum alte 8 minute în cazul în care studentul decide să răspundă și la întrebările deschise.**

Ce s-a întâmplat cu rata de răspunsuri?

Față de semestrul I al anului universitar anterior, în anul universitar 2023-2024 au fost completate **de aproape 7 ori mai multe chestionare de evaluare** a cadrelor didactice de către studenți (în total 15660, față de totalul de 2330 de completări în 2022-2023), înregistrându-se o creștere a numărului de chestionare completate de studenți la toate facultățile din cadrul UVT. Cele mai multe completări s-au regăsit la nivelul următoarele trei facultăți: Facultatea de Sociologie și Psihologie (3239), Facultatea de Litere, Istorie și Sociologie (2485) și Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor (2407).

În semestrul al II-lea, deși numărul de completări a fost la rândul lui unul mare față de anul precedent (8006 completări, față de 4787 în anul 2022-2023), a fost considerabil mai mic față de rata de completare din semestrul I (48,88%). În acest semestru, aceleași facultăți se remarcă cu cel mai mare număr de completări: Facultatea de Litere, Istorie și Sociologie (1697 de completări), Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor (1533 completări), respectiv Facultatea de Sociologie și Psihologie (1309 completări).

06

Cum se accesează rapoartele de evaluare?

Rapoartele aferente procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți sunt disponibile pe platforma evaluare.uvt.ro, conectându-vă cu contul instituțional @e-uvt.ro, din secțiunea **Evaluare didactică** → **Gestiune evaluare didactică** → **Rapoarte, selectând sesiunea de evaluare** (semestrul și anul universitar pentru care doriți descărcarea raportului de evaluare) și tipul de raport dorit. Se recomandă descărcarea raportului „**General per**

cadru total”, care conține sinteza evaluărilor efectuate de studenți pentru toate disciplinele și activitățile didactice desfășurate în semestrul respectiv în UVT. Pentru a vizualiza rapoartele de evaluare aferente activităților didactice desfășurate în cadrul unui departament anume din UVT, în cazul în care ați desfășurat activități didactice în cadrul mai multor departamente ale universității, poate fi selectată opțiunea „**General per cadru**” și apoi facultatea și departamentul dorit.

Pasul 1 – Intrarea pe platformă și accesare Evaluare didactică

The screenshot displays the user interface of the UVT portal. At the top, there is a dark blue navigation bar with the text 'Evaluare didactică', 'Evaluare internă', and 'Administare'. To the right of the navigation bar are icons for search, a globe, a user profile, and a notification bell. Below the navigation bar is a header section with the UVT logo and the text 'Universitatea de Vest din Timișoara'. A blue arrow points to the 'Evaluare didactică' menu item. The main content area is titled 'Administare' and contains a description: 'Gestiunea setărilor și a configurărilor pentru aplicația SOLARIS (setări per modul sau setări generale)'. There are two icons representing settings for different modules: 'Setări modul portal' and 'Setări modul evaluare'. A blue arrow points to the 'Setări modul evaluare' icon.

Pasul 2 – Evaluare didactică - Accesare *Gestiune evaluare didactică*

The screenshot shows the 'Evaluare didactică' dashboard. The top navigation bar includes 'Evaluare didactică', 'Evaluare internă', and 'Administrare'. The main content area is titled 'Evaluare didactică' and contains a sidebar on the left with a tree view of options: 'Configurarea evaluării didactice' (expanded), 'Gestiune scale', 'Gestiune scale calificativ', 'Tipuri de întrebare', 'Gestiune chestionare', 'Sesiuni' (expanded), 'Sesiuni', 'Raportare', 'Statistici', 'Gestiune evaluare didactică' (expanded), 'Gestiunea eșantionului de studenți', and 'Raportare'. The main area features a heading 'Modul ce permite evaluarea didactică pe baza unor chestionare de evaluare' and three cards: 'Configurarea evaluării didactice' (description: Configurarea chestionarelor, a itemilor dar și a nomenclaturilor ajutătoare), 'Sesiuni' (description: Gestiunea sesiunilor de evaluare didactică), and 'Gestiune evaluare didactică' (description: Pagină dedicată gestiunii evaluării didactice). A large blue arrow points to the 'Gestiune evaluare didactică' card.

Pasul 3 – Gestiune evaluare didactică - Accesare *Rapoarte*

The screenshot shows the 'Gestiune evaluare didactică' dashboard. The top navigation bar includes 'Evaluare didactică', 'Evaluare internă', and 'Administrare'. The main content area is titled 'Gestiune evaluare didactică' and contains a sidebar on the left with a tree view of options: 'Configurarea evaluării didactice' (expanded), 'Gestiune scale', 'Gestiune scale calificativ', 'Tipuri de întrebare', 'Gestiune chestionare', 'Sesiuni' (expanded), 'Sesiuni', 'Raportare', 'Statistici', 'Gestiune evaluare didactică' (expanded), 'Gestiunea eșantionului de studenți', and 'Raportare'. The main area features a heading 'Gestiune evaluare didactică' and two cards: 'Gestiunea eșantionului de studenți' (description: Pagină dedicată gestiunii eșantionului de studenți ce vor fi implicați în procesul de evaluare) and 'Rapoarte' (description: Pagina de rapoarte specifice / Raportare sesiuni de evaluare). A large blue arrow points to the 'Rapoarte' card.

Pasul 4 – Rapoarte - Accesare *Selectează sesiunea de evaluare*

Configurarea evaluării didactice
Gestione scale
Gestione scale calificativ
Tipuri de întrebare
Gestione chestionare
Sesiuni
Sesiuni
Rapoarte
Statistici
Gestione evaluare didactică
Gestione eșantionului de studenți
Rapoarte

Selectează sesiunea de evaluare
Evaluare activitate didactică - semestrul I, an universitar 2023-2024
Tip raport

Deocamdată nu există înregistrări
Acestea vor fi disponibile imediat cum sunt create

Pasul 5 – *Selectează sesiunea de evaluare* - Accesare *Tip raport*

Configurarea evaluării didactice
Gestione scale
Gestione scale calificativ
Tipuri de întrebare
Gestione chestionare
Sesiuni
Sesiuni
Rapoarte
Statistici
Gestione evaluare didactică
Gestione eșantionului de studenți
Rapoarte

Selectează sesiunea de evaluare
Evaluare activitate didactică - semestrul I, an universitar 2023-2024

Caută
Per cadru per disciplină - activitate didactică - specializare
General per cadru
General per cadru total
Export pe cadru

Deocamdată nu există înregistrări
Acestea vor fi disponibile imediat cum sunt create

În cazul în care pe platforma de evaluare a cadrelor didactice nu există niciun raport disponibil pentru a fi descărcat, înseamnă că nu ați fost evaluat de niciun student în semestrul I, respectiv în semestrul al II-lea din anul universitar în curs. Pentru fiecare activitate didactică la care au participat pe parcursul semestrului, studenții au avut de completat **un chestionar** compus din **10 întrebări închise obligatorii (cu scală de la 1 la 10) și 3 întrebări deschise (două obligatorii și una opțională)**. Așadar, în raportul de evaluare se regăsește în prima parte un tabel centralizator al notelor medii acordate la fiecare dintre cele 10 întrebări pentru fiecare activitate didactică evaluată, și notele medii aferente pe întrebare și pe activitate didactică, împreună cu numărul de respondenți pentru fiecare activitate didactică susținută pe parcursul respectivului semestru. În partea a doua a raportului se regăsesc răspunsurile studenților la fiecare dintre întrebările deschise, grupate pe activități didactice, exact așa cum au fost scrise de aceștia, fără a fi prelucrate în vreun fel.

Chestionarul ECDS, răspunsurile oferite de studenți, trebuie interpretate într-un mod reflexiv. Lipsa răspunsurilor din partea studenților sau numărul prea mic al acestora poate fi un semn că este nevoie să încurajați studenții dumneavoastră să completeze chestionarul ECDS la finalul cursului/seminarului. Eforturile și demersurile realizate la nivel instituțional pentru a crește rata de completare a chestionarului pot fi mărite considerabil prin implicarea dumneavoastră. Totodată, pentru a stimula studenții să răspundă le puteți transmite că sunteți interesați de

opinia lor și, complementar, le puteți oferi exemple concrete referitoare la modul în care ați interpretat feedback lor și cum ați introduse sugestiile lor în activitatea didactică personală.

Dacă aveți răspunsuri puține, reflectați în special la tipul de răspunsuri care se regăsește majoritar, nu la media generală. Notați-vă afirmațiile pozitive și/sau itemii la care aveți scoruri ridicate și reflectați asupra ceea ce faceți bine astfel încât să vă întăriți respectivele practici didactice. În același timp, identificați comentariile negative și/sau itemii la care scorul este scăzut și reflectați care ar putea fi cauza acestora. Dumneavoastră trebuie să decideți dacă pornind de la acest tip de feedback este nevoie să modificați sau nu ceva în propria abordare didactică. Indiferent ce ați decis este însă recomandabil să discutați constructiv cu studenții subiectul și să aduceți argumente în favoarea deciziilor luate. ECDS are cu adevărat sens dacă este realizată în manieră formativă și stimulează colaborarea dintre cadrele didactice și studenți. În acest sens, începând cu anul acesta universitar (2024 - 2025) procesul de evaluare se va realiza în trei etape pe parcursul unui semestru (la mijloc, la final de semestru și după sesiunea de examene). Această modalitate de aplicare a instrumentului vă oferă oportunitatea să reflectați la feedback-ul primit și să colaborați cu studenți de-a lungul semestrului pentru a crește calitatea activității didactice și, totodată, relevanța acesteia văzută din perspectiva studenților.

Bibliografie

Aitken, Y. (2013). Student participation in course evaluations: a comparison within degree levels. *EWU Masters Thesis Collection*. 125.

Boring, A., Ottoboni, K., & Stark, P. B. (2016) Student evaluations of teaching (mostly) do not measure teaching effectiveness. *ScienceOpen Research*, Vol. 0(0):1-11.

Chapman, D. D., & Joines, J. A. (2017). Strategies for increasing response rates for online end-of-course evaluations. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 29(1), 47-60.

Dommeyer, C. J., Baum, P., & Hanna, R. W. (2002). College students' attitudes toward methods of collecting teaching evaluations: In-class versus on-line. *Journal of Education for Business*, 78(1), 11-15.

Hejase, A. J., Al Kaakour, R. S., Halawi, L. A., & Hejase, H. J. (2013). Students' Perceptions of Student Evaluation of Teaching (SET) Process. *International Journal of Social Sciences and Education*, 3(3), 565.

Iancu, D. E., Maricuțoiu, L. P., & Ilie, M. D. (2024). Student Evaluation of Teaching: The analysis of measurement invariance across online and paper-based administration procedures of the Romanian version of Marsh's Student Evaluations of Educational Quality scale. *Studies in Educational Evaluation*, 81, 101340.

Kite, M. E., Subedi, P. C., & Bryant-Lees, K. B. (2015). Students' perceptions of the teaching evaluation process. *Teaching of Psychology*, 42(4), 307-314.

Marsh, H. W. (2007). Students' evaluations of university teaching: Dimensionality, reliability, validity, potential biases and usefulness. *The scholarship of teaching and learning in higher education: An evidence-based perspective*, 319-383.

Olivares, O. J. (2001). Student interest, grading leniency, and teacher ratings: A conceptual analysis. *Contemporary Educational Psychology*, 26(3), 382-399.

Richardson, J. T. (2005). Instruments for obtaining student feedback: A review of the literature. *Assessment & evaluation in higher education*, 30(4), 387-415.

Schneider, M., & Preckel, F. (2017). Variables associated with achievement in higher education: A systematic review of meta-analyses. *Psychological Bulletin*, 143(6), 565.

UVT (2021). *Metodologia de evaluare anuală a rezultatelor și performanțelor profesionale individuale obținute de personalul didactic și de cercetare din UVT*. Timișoara: Universitatea de Vest.

